

עמ"ת 70962/06/23 - אוסאמה נדאף נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה

עמ"ת 70962-06-23 נדאף(עציר) נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני: 388439/2022

בפני	כבוד השופט יחיאל ליפשיץ
העורר	אוסאמה נדאף (עציר)
נגד	
המשיבה	מדינת ישראל

החלטה

ערר על החלטת בית המשפט קמא מיום 15.6.23 שלא להורות על מעצרו של העורר באיזוק אלקטרוני לחלופה שהוצעה ברהט;

הצדדים הסכימו כי ההחלטה תינתן שלא בנוכחותם;

העורר הועמד לדיון בחודש 9/22 בגין מסכת של עבירות אלימות כלפי ילדיו ואשתו; ובמקביל התבקש מעצרו עד תום ההליכים;

כתב האישום מייחס לעורר ריבוי מקרים של תקיפת קטין הגורמת חבלה של ממש ע"י אחראי, ריבוי מקרים של תקיפת קטין ע"י אחראי, תקיפת בת זוג (כולל הגורמת חבלה של ממש), וריבוי מקרים של עבירות אימים, והכל במסגרת המשפחתית כנגד רעייתו וכנגד ילדיו, הן בתקופה שעובר להגשת כתב האישום והן בשנים שלפני כן;

בהחלטת בית המשפט קמא מיום 11.9.22 נסקרו הראיות, וזאת על רקע טענות בא כוחו כי עוצמת הראיות נמוכה. נקבע כי אין בטענה זו ממש. לא זו אף זו, נקבע כי "**עדויות המתלוננת והילדים מפורטות דיון ואינן שטחיות כלל וכלל, על פניו הן מחזקות האחת את האחרת ועולה מהן תמונה קשה של אלימות מתמשכת מצד המשיב כלפיהם..**";

הנאשם הכחיש באופן גורף וכללי את כל הטענות כנגדו (ר' תשובתו לכתב האישום מיום 7.9.22); ובפני המותב בתיק העיקרי העידו רעייתו של העורר (שהוכרזה כעדה עוינת הגם שאישרה חלק מהדברים שמסרה עת נחקרה במשטרה), חלק מבנותיו וגם חוקרת ילדים בנוגע לעדויות שנגבו על פי סמכויותיה. מכיוון שבערר זה לא נטען דבר כנגד המצע הראייתי הלכאורי, לא אתעמק בכך. עם זאת אציין כי עיון בפרוטוקול הדיון וכן בעיקרי תיק החקירה שהועמד לעיוני,

מעלה על פני הדברים כי מצע זה לא התערער. התיק העיקרי קבוע ליום 19.7.23 להמשך וסיום פרשת התביעה.

כפי שצוין על ידי בית המשפט קמא, במסגרת הליך המעצר הוגשו מספר תסקירים:

הראשון, מיום 25.10.22. שירות המבחן התרשם מקיומה של רמת סיכון גבוהה להישנות התנהגות אלימה ולא הומלץ על שחרורו של המבקש למעצר בית.

השני, מיום 10.11.22 אשר חזר על ההמלצה שלא להורות על שחרור לחלופת מעצר או על מעצר באיזוק.

השלישי, מיום 28.5.23 ממנו עלה כי העורר עדיין מתקשה להבחין בכשלים מצדו ברקע האירועים שהובילו למעצרו ובדינמיקה הזוגית, ולהערכת שירות המבחן המבקש לוקה בגבולותיו הפנימיים ולאורך זמן יתקשה לשמור על נפרדות מהמתלוננת. שירות המבחן העריך כי קיים סיכון גבוה להישנות התנהגות דומה כלפי המתלוננת, ונוכח מאפייני אישיותו של המבקש קיים סיכון לאי עמידה בסייגי השחרור. העורר מסר בשיחתו עם קצינת המבחן כי הוא אינו מעוניין להתגרש מרעייתו; ומשיחה של קצינת המבחן עם רעיית העורר עלה כי לדבריה העורר יצר עמה קשר טרם עדותה וביקש ממנה לשנות את עדותה. רעיית העורר ציינה כי היא חוששת לחייה במידה ובעלה ישוחרר, שכן היא מבינה כי לעורר אין כל כוונה להשתנות. עוד צוין כי העורר מתנהל באופן מניפולטיבי; ואם רעייתו תגלה רצון להתגרש ממנו הדבר יגביר את המסוכנות ממנו.

על רקע כלל הנתונים לעיל וחרף חלופה רחוקה גיאוגרפית שהוצעה (מעצר באיזוק ברהט); ועל אף שינוי המסוים שחל בעורר (טען בפני שירות המבחן שהוא מוכן להליך טיפולי); ולאחר שבית המשפט קמא דן בטענות נוספות (ב"כ העורר טען כי רעיית העורר בצעה מהלכים מניפולטיביים שונים לקבל רק לרשותה את בית המשפחה); נקבע כי אין מקום להורות על מעצר באיזוק. בית המשפט קמא קבע כי בטענות העורר לעיל אין ממש, ומה שעומד למכשול בפני העורר הם מאפייני אישיותו, כפי שנותחו ונסקרו על ידי שירות המבחן (קשיי נפרדות, בעיית גבולות, קושי לעמוד בסייגי שחרור) ואשר מצביעים על מסוכנות גבוהה לרעייתו. בית המשפט קמא הפנה לכלל הפסיקתי ולפיו רק במקרים חריגים ובהתקיים נימוקים כבדי משקל יסטה בית המשפט מהמלצה שלילית של שירות המבחן, ובפרט כשמדובר בתיקי אלימות במשפחה, ומשלא נמצא מדוע יש לסטות מכלל זה, דחה כאמור את הבקשה לשחרור או מעצר באיזוק.

בדיון שהתקיים לפניי חזר בא כוח העורר על כלל הטענות שהועלו בפני בית המשפט קמא; ומנגד, באת כוח המשיבה ביקשה לאמץ את מסקנות בית המשפט קמא.

בחנתי את טענות הצדדים; עיינתי בחומר הרלוונטי ובכלל זאת הן את המצע הראייתי הלכאורי והן את הליך המעצר שהתקיים ובכלל זאת כלל התסקירים שהוגשו; ולאחר שעשיתי זאת, הגעתי למסקנה שאין מקום להתערב במסקנה אליה הגיע בית המשפט קמא.

אכן, החלופה האחרונה שהוצעה היא רחוקה, ואצא מנקודת הנחה (חרף מסקנת שירות המבחן בנוגע לחלופה זו, ועל אף שהחלופה לא נבחנה על ידי בית המשפט קמא) כי כשלעצמה מדובר בחלופה סבירה ואולי אף מעבר לכך. עם זאת, הבעיה נעוצה בראש ובראשונה בעורר עצמו, שלאורך למעלה מחצי שנה ועל פני מספר תסקירים הותר רושם עגום למדי על שירות המבחן, כמי שנשקפת ממנו מסוכנות גבוהה ומגלה חוסר יכולת לנפרדות מרעייתו, וכנגזרת לכך לשמור על הרחקתו מהמתלוננת, ובפרט אם וכאשר יעלו סוגיות לגבי עתידם המשותף. משכך, צדק בית המשפט קמא כי מדובר במקרה שרחוק מאותם מקרים בהם על בית המשפט לסטות מהמלצה שלילית של שירות המבחן. אפנה בהקשר זה לדברים שנקבעו בבש"פ 7014/20 פלוני נ' מדינת ישראל (21.10.20), והגם שהמקרה שם היה חמור יותר, הם נכונים גם לענייננו:

"נגד העורר קמה חזקת מסוכנות לפי סעיף 21(א)(1)(ג)(5) לחוק המעצרים. משכך, ובהתאם להוראת סעיף 22ב(1) לחוק זה, הכלל הוא מעצר הנאשם מאחורי סורג ובריח, ואילו מעצרו בפיקוח אלקטרוני יתאפשר רק "מטעמים מיוחדים שיירשמו". יתר על כן, כאשר שירות המבחן מתרשם כי קיים סיכון משמעותי בשחרור העורר לחלופת מעצר הרי שנדרשים טעמים מיוחדים וכבדי משקל לסטייה מהמלצה זו ...

(...)

זאת ועוד, לא ניתן להתעלם מהטעמים העומדים בבסיס חזקת המסוכנות הסטטוטורית הקבועה בעבירות שבהן הואשם העורר, הנתועים למרבה הצער, במציאות החיים הקשה אליה אנו נחשפים. אך לפני ימים אחדים, התבשרנו על שתי נשים שקיפחו את חייהן באופן טראגי, בתוך שעות ספורות אחת מהשניה, כאשר החשודים ברציחתן היו בני זוגן. כפי שצוין בפסיקתו של בית משפט זה לא אחת, ניסיון החיים מלמד כי עבירות של אלימות במשפחה מתבצעות לעתים רבות תוך התפרצויות זעם בלתי נשלטות, באופן המעצים את המסוכנות הנשקפת מנאשמים בעבירות אלו ...

לפיכך, ובהתאם למצוות המחוקק, על בתי המשפט להימנע מלשחרר נאשמים בעבירות אלימות במשפחה לחלופת מעצר מבלי לוודא את בטחון של קורבנות העבירה ואת שלום הציבור בכללותו.

(...)

סוף דבר, הערר נדחה.

המזכירות:

1. תשלח ההחלטה לצדדים;
2. תבטל באמצעות שב"ס זימון העורר לדין שהיה קבוע ליום 12.7.23.

המשיבה תיקח את תיק החקירה מהמזכירות הפלילית של בית המשפט המחוזי.

ניתנה היום, כ"ב תמוז תשפ"ג, 11 יולי 2023, בהעדר הצדדים.